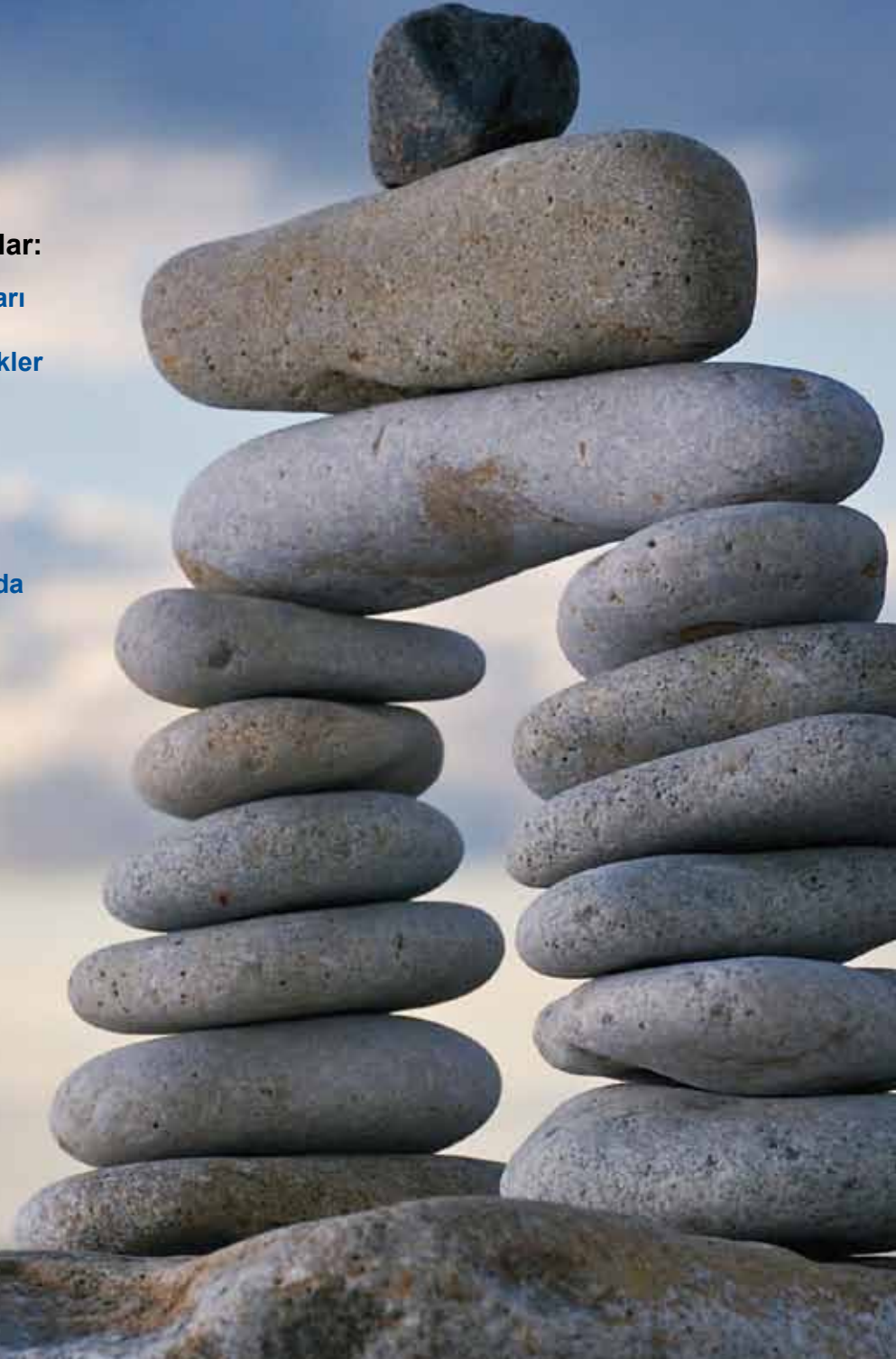

Bu sayımızda yer alan bazı başlıklar:

- Faktoring Sektörü ve Vergi Sorunları
- Vergi İnceleme Süreçlerinde Yenilikler
- İndirim Sezonu Başlarken
- Muhasebe Departmanları, Programları ve Vergi Riski
- Modern İç Denetim Uygulamalarında Yaşanan Sorunlar
- Kurumsal Bankacılık Yeni Ufuklara Yelken Açıyor
- Gelişmekte Olan Piyasalarda İnovasyon
- Banka İç Denetimlerinde Yeni Bir Dönem Başlıyor

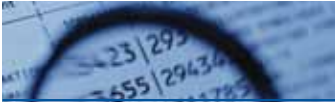
GÜNDEMDEKİLER

Sayfa

FAKTÖRİNG SEKTÖRÜ VE
VERGİ SORUNLARI

1

VERGİ İNCELEME
SÜREÇLERİNDE YENİLİKLER

3

İNDİRİM SEZONU BAŞLARKEN

5

MUHASEBE DEPEARTMANLARI,
PROGRAMLARI VE VERGİ RİSKİ

7

MODERN İÇ DENETİM UYGULAMALARINDA YAŞANAN
SORUNLAR: YÖNETİCİLER İÇİN PRATİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

9

KURUMSAL BANKACILIK
YENİ UFUKLARA YELKEN AÇIYOR

13

YENİ TEŞVİK MEVZUATI VE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİ
UYGULAMASI

15

GELİŞMEKTE OLAN PİYASALARDA İNOVASYON

17

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİNE ÖDENEN
KATKI PAYLARININ ÖDEME VE İNDİRİM YAPILMA
ZAMANI

19

BANKA İÇ DENETİMLERİNDE
YENİ BİR DÖNEM BAŞLIYOR

23

YÖNETİM RAPORLAMASINDA
GÖSTERGE TABLOLARIN KULLANIMI

25

ADLİ BİLİŞİMİ TANIYALIM
DİJİTAL DELİLLERİN TOPLANMASI

27

Factoring Sektörü ve Vergi Sorunları

KPMG Türkiye, Vergi Hizmetleri Bölüm Başkanı ve Vergi Ortağı Abdulkadir Kahraman ile factoring sektörü ve vergi sorunları üzerine söyleşi.

Sizce factoring sektörünün hacmi ve ekonomiye katkısı nedir?

Factoring işlemi, mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak alacakları temlik almak suretiyle alacaklı firmaya finansman imkanı veren finansal bir enstrümandır.

Factoring sektörü KOBİ'ler başta olmak üzere işletmelere en kolay finansman sağlayan finans kurumlarına sahip bir piyasa konumunda olduğu söylenebilir.

Ülkemizde factoring işlemleri 80'li yılların başlarından itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye ekonomisinde son yıllarda yaşanan hızlı büyümenin de etkisiyle factoring sektörü 2009 yılını 27,5 milyar ABD Doları ciro (Factoring Derneği'nin 55 üyesine ait) tamamlamıştır. Sektörün 2010 yılını ise 35 - 40 milyar ABD Doları ciro ile tamamlaması beklenmektedir.

Abdulkadir Kahraman
KPMG Türkiye Vergi Bölüm Başkanı,
Vergi Ortağı, Yeminli Mali Müşavir
akahraman@kpmg.com

2009 yılında gerçekleştirilen 27,5 milyar ABD Doları cironun 3 milyar ABD Doları ihracat faktoring işlemlerinden kaynaklanmakta ve Türkiye bu nedenle dünya ihracat faktoring işlemleri sıralamasında Çin ve Tayvan'dan sonra üçüncü sıradadır.

İstanbul Finans Merkezi stratejisinde faktoring sektörünün yeri nedir?

İstanbul'un uluslar arası bir finans merkezi olmasına yönelik strateji ve planlarda faktoring sektörü önemli bir yere sahiptir. İstanbul bir finans merkezi olacaksa faktoring sektörü, finansal ürün çeşitlenmesi ve finans sektörünün gelişimine katkıları nedeniyle önemsenmesi gerekmektedir.

İstanbul Finans Merkezi ile ilgili Resmi Gazete'de yayımlanan eylem planı incelendiğinde, yapılacak işlemlerden biride faktoring işlemlerinin geliştirilmesidir. Bu amaçla, faktoring işlemlerinin gelişmiş finansal piyasalara sahip ülkelerdeki gibi uygulanabilmesinin hukuki ve fiili altyapısı oluşturulması ilkesi benimsenmiştir.

Factoring sektörü ve tahsili geciken alacaklar hakkında ne düşünüyor sunuz?

Factoring şirketleri finansal raporlamalarını BDDK tarafından yayımlanan düzenlemeler ile getirilen usul ve esaslara göre hazırlamaktadırlar. Finansal raporlama ilkelerine göre, faktoring

şirketleri hazırlayacakları mali tablolarda faktoring işlemlerinden doğan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen ve fakat tutarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla karşılık ayırmak durumundadırlar.

Diğer taraftan, faktoring şirketleri kurumlar vergisi mükellefi olarak vergi kanunlarında yer alan vergileme ilkelerine göre vergi ödemektedirler. Vergi mükelleflerinin ticari karları ile vergi karları (kurumlar vergisine temel teşkil eden) farklı olabilmektedir. Bunun nedeni ticari kar ile mali karın oluşturulmasındaki ilke ve değerlendirme farklarıdır. Bu farklardan biride vergi uygulamalarında tahsili geciken alacaklarla ilgili olarak ayrılan karşılıklardır.

Vergi uygulamalarında tahsili geciken alacaklar ile ilgili ayrılan karşılıklar "şüpheli alacak karşılığı" olarak adlandırılır. Şüpheli karşılık ayrılmak suretiyle, zarara intikal ettirilecek alacağın ticari faaliyetin elde edilmesi veya idamesi ile ilgili olması yeterlidir. Karşılık ayrılması için aranması gereken şart; envantere kayıtlı alacağın ticari faaliyetin normal icapları çerçevesinde doğmuş olup olmadığı, kazancın sağlanması ile ilişkisinin olup olmadığıdır.

Vergi uygulamalarında tahsili geciken alacaklar için ayrılan karşılıkların gider olarak dikkate alınabilmesi için özetle söz konusu alacağın, borçlusu hakkında yasal takibe (dava veya icra safhasında bulunma) başlanmış olması yeterlidir.

Factoring sektöründe şüpheli alacak karşılığı gider midir?

Factoring şirketlerinin ekonomik krizinde etkisiyle 2009 yılında karşı karşıya kaldıkları en önemli sorun, tahsili geciken alacakları ile ilgili ayırdıkları karşılıkların vergi beyanlarında gider olarak dikkate alınamamasıdır.

2009 yılından itibaren faktoring sektöründe sınırlı olarak gerçekleştirilen vergi incelemelerinde faktoring şirketlerinin "tahsili geciken

alacakları" ile ilgili olarak ayırdıkları karşılıkların anapara tutarına isabet eden kısmı gider kabul edilmemiştir. Şirketler tahsil edemedikleri alacakları için vergi ödemek durumunda kalmış ve kalmaya devam etmektedirler.

Bunun gerekçesi alacağın anapara kısmının "hâsılat" olarak kaydedilmemesidir. Eğer bu uygulama devam ederse, vergi kanunlarına göre ayrılacak karşılıkların gider kabul edilmemesi faktoring şirketlerinin sermaye yapılarını olumsuz etkileyecektir. Bu uygulamanın vergi kanunlarının lafzı ve ruhuna uygun olmadığı kanaatindeyiz.

Nitekim 2010 yılı içinde Danıştay bir faktoring şirketi ile ilgili olarak vergi yargısına intikal eden bir dava nedeniyle, söz konusu şirketin ayırdığı karşılık giderini faktoring şirketi lehine karara bağlamıştır. Daha önceki yıllarda verilmiş yargı kararlarında da "karşılık ayrılması için aranması gereken, envantere kayıtlı alacağın ticari faaliyetin normal gereği olarak doğmuş olup olmadığı, kazancın sağlanması ile ilişkisinin olup olmadığı" şeklinde gerekçelendirilmiştir.

İstanbul'un uluslar arası bir finans merkezi olmasına yönelik strateji ve eylem planlarında "finansal ürün çeşitlenmesi" ve "kolay erişilebilir bir finansman" aracı olan faktoring sektörünün "tahsili geciken alacakları" için ayırdıkları karşılıkların gider yazılması sorunu mevcut yasal düzenlemelerde yer alan hükümler çerçevesinde çözüme kavuşturulmalıdır.

VERGİ İNCELEME SÜREÇLERİNDE YENİLİKLER

Fikret Çetinkaya
Vergi Hizmetleri, Ortak, YMM
fcetinkaya@kpmg.com

Vergi mükelleflerinin vergiye tabi işlemlerinin inceleme yetkisine sahip kamu görevlileri tarafından incelenmesi süreci doğal olarak kendi içerisinde pek çok düzenlemeyi, uygulamayı barındırır. İncelemenin başlaması, yetkililer tarafından istenilen bilgi, belge, yasal defter ve belgelerin incelemeye sunulması, inceleme elemanları ile yapılan görüşmeler, karşılıklı tespit edilen

hususların, farklı düşünülen hususların vergi inceleme tutanağında kayda geçirilmesi, uzlaşma ve/veya dava açma yollarının değerlendirilmesi bu sürecin önemli parçalarıdır. Bu sürecin mükellefler için doğru işlemesi açısından 6009 sayılı kanunla 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yapılan ve 1.1.2011 tarihinden itibaren geçerli olacak açıkladığımız değişikliklerin bilinmesi önemlidir.

İncelemeye başlama tutanağı düzenleme zorunluluğu

Yapılan düzenleme ile vergi incelemesine başlanıldığında düzenlenecek incelemeye başlama tutanağının bir örneğinin mükellefe verilme zorunluluğu getirilmektedir.

Mevcut uygulamada bazı inceleme elemanlarının incelemeye başlama tutanağı düzenleme konusunda isteksiz davrandıkları, inceleme öncesi herhangi bir tutanak düzenlenmeden mükelleflerden bilgi, belge, yasal defter ve belgeleri talep ettikleri, yaptıkları değerlendirmelere göre inceleme raporu düzenledikleri ya da herhangi bir rapor düzenlenmeden istenilen dokümanların iade edildiği hususu mükellefler tarafından eleştirilmektedir. Getirilen bu düzenleme ile mükellefler ile vergi otoritesi arasında gerçekleşen her türlü ilişkinin resmiyete dönüştürülmesi, izlenebilir olması, keyfi uygulamalara engel olunması amaçlanmaktadır.

İncelemelerin Belirli Bir Sürede Bitirilme Zorunluluğu

Mükellef nezdinde yapılan incelemelerin çok uzun sürelerde tamamlanması, ortaya çıkan tarhiyata bağlı olarak yüksek tutarlı gecikme faizi ödenmesi, mükellefin gelecek döneme ilişkin vergi uygulamalarını netleştirememesi mükelleflerce eleştirilmektedir. Tüm bu eleştirileri ortadan kaldırmak üzere yapılan düzenleme ile mükellefin tüm işlemlerinin incelendiği tam incelemelerin 1 yıl içerisinde, bunun dışındaki sınırlı incelemelerin ise 6 ay içerisinde bitirilme zorunluluğu getirilmiştir. Bu süreler içerisinde inceleme bitirilemediği takdirde ise inceleme elemanının bağlı olduğu birimin uygun bulması durumunda incelemenin bitirilememe nedenleri mükellefe bildirilir ve inceleme elemanına ek 6 aylık süre verilebilir.

İncelemelerin mevzuata uygun olması zorunluluğu

Mevcut uygulamada vergi inceleme elemanları vergi kanunlarıyla ilgili kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ, sirküler ve özelgelerin vergi kanunlarına aykırılık teşkil ettiği gerekçesiyle mükellefler hakkında vergi inceleme raporları düzenleyebilmekte ve bu durum mükellef haklarını zedeleyen bir husus olarak mükellefler tarafından eleştirilmekteydi. Yapılan düzenleme ile vergi inceleme elemanları vergi kanunlarıyla ilgili kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ ve sirkülere aykırı vergi inceleme raporu düzenleyemeyecekler ancak bu düzenlemelerin vergi kanunlarına aykırı olduğunu düşündükleri hallerde durumu Gelir İdaresi Başkanlığına bildireceklerdir. Özelgelerin vergi kanunlarına aykırılık teşkil ettiği durumlarda ise inceleme elemanları rapor yazabilecekler ancak bu raporların işleme konulabilmesi için Rapor Değerlendirme Komisyonu, Merkezi Rapor Değerlendirme Komisyonu ve Özelge Değerlendirme Komisyonunun inceleme elemanı ile aynı fikirde olması gerekecektir.

Böylelikle, yapılan düzenleme ile vergi mevzuatı olarak adlandırılan tüm yasal düzenlemelerin sadece mükellefler açısından değil inceleme elemanları açısından da bağlayıcı olması sağlanmaktadır.

Rapor Değerlendirme Komisyonları

Mevcut uygulamada da kısmen yer alan rapor okuma/değerlendirme komisyonları yapılan düzenleme ile yasal bir statüye kavuşturulmuş ve düzenlenen tüm vergi inceleme raporlarının (suç duyurusu raporları dâhil) rapor değerlendirme komisyonlarınca vergi kanunları ile bunlara ilişkin kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ, sirküler ve özelgelere uygunluğu yönünden değerlendirilmesi zorunluluğu getirilmiştir. İncelemeyi yapanla komisyon arasında uyumsuzluk

oluşması halinde uyumsuzluğa konu vergi inceleme raporları üst değerlendirme mercii olarak, Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarları aşan yüksek tutarlı tarhiyat önerisi içeren vergi inceleme raporları ise doğrudan merkezi rapor değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirilecektir. Yapılan düzenleme ile sadece merkezi vergi inceleme elemanlarının değil tüm vergi inceleme elemanlarının mükellefler hakkında yazdığı raporların bu komisyonlarda ikinci bir gözle değerlendirilmesi ve ortaya çıkabilecek çelişkilerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Yeni Bir Kurul; Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulu

Yapılan yasal düzenleme ile vergi inceleme ve denetimleri ile raporlamaya ilişkin standart, ilke, yöntem ve teknikleri geliştirmek, inceleme ve denetim rehberleri hazırlamak, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların uyacakları etik kuralları belirlemek, vergi inceleme birimleri arasında koordinasyonu, bilgi akışını ve uygulama birliğini temin etmek, Bakanlığın vergi inceleme ve denetim birimlerinin uygulayacağı yıllık vergi inceleme ve denetim planını hazırlamak ve uygulamayı izlemek üzere Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulu kurulmuştur.

Söz konusu kurulun önerisi üzerine Maliye Bakanlığı çıkarılacak bir yönetmelikle ayrıca; Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından yapılacak tam ve sınırlı vergi incelemelerinin kapsamı, vergi incelemesine tabi tutulma bakımından birinci sınıf tüccarların yıllık iş hacimleri, aktif ve öz sermaye büyüklükleri esas alınarak gruplara ayrılması ve yapılacak bu gruplamaya bağlı olarak vergi incelemesine alınma bakımından asgari süreler getirilmesi ile bu hususlara dair diğer usul ve esasları belirleyecektir.

İNDİRİM SEZONU BAŞLARKEN

Bundan yalnızca 20 yıl önce, çoluk çocuk bir kapıdan içeri girip, yemeğimizi yiyebileceğimizi, aynı binada çocukları oyun parkına bırakıp kıyafet, parfüm, makyaj malzemesi satın alabileceğimizi, biz alışveriş yaparken sıkılan çocukları oyuncak, kitap, CD satan dükkânlarda oyalayabileceğimizi, tatil hazırlıkları dâhilinde kayak takımı ve karne hediyesi bilgisayar için fiyat araştırması yapabileceğimizi, evin haftalık yiyecek içecek ihtiyacını karşılayıp, eve dönmeden bir de sinemaya gidebileceğimizi ve bunları bulduğumuz binadan çıkmadan gerçekleştirebileceğimizi hayal edebiliyor muyduk bilmiyorum.

Çiğdem Gürer
Risk Yönetimi
Hizmetleri, Müdür
SMMM, CFE
cgurur@kpmg.com

Ama şimdi bu, yalnızca İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerde değil, Türkiye'nin hemen her şehrinde, üstelik adım başı denilebilecek bir sıklıkla açılan Alışveriş Merkezleri ("AVM") sayesinde mümkün.

Her yeni sektörün ve her ekonomik gelişmenin kendi yan hizmetlerini yaratmasının piyasa kuralı olduğunu düşünürsek, AVM'lerin hızlı gelişiminin de başka alanlarda gereklilikler doğurduğunu kabul etmek gerekir.

Özellikle, genel ekonomik koşulların olumsuzla doğru değiştiği son yıllarda, AVM yöneticilerinin, sabit aylık kirayı, kiracıların cirosuna bağlı değişken kira ile yer değiştirmek durumunda kalmalarıyla, yeni bir soru işareti oluştu; "aylık kazançlarını AVM yönetimine bildiren ve bu bildirimin belirli bir yüzdesini kira olarak ödeyen kiracılar, acaba bu bildirimlerini doğru olarak yapıyorlar mı?"

KPMG tarafından incelenmiş vakaların sonuçlarının bir araya getirilmesiyle gerçekleştirilmiş bir araştırmanın sonuçları bize, vakaların % 20'sinde eksik bildirim tespit edildiğini, %100'ünde ise, bilinçli ya da bilinçsiz hatalar sonucu yanlış beyanda bulunulduğunun ortaya çıkarıldığını göstermektedir. Bu nedenle de kiracıların bildirdiği cironun doğruluğu ve tamlığı ile ilgili yapılan denetimler, Türkiye'de yükselmeye başlayan ve yurtdışındaki denetim şirketlerine de örnek olan bir ivme kazanmıştır.

En Riskli Alanlar

Yine bugüne kadar yapılan çalışmaların sonuçlarına ve o çalışmalarda edinilen tecrübelerle dayanarak, AVM yönetimleri için en riskli alan ya da kiracılara örnek vermek gerekirse;

- AVM yönetiminin denetim isteğine sıcak bakmayan ve denetim sırasında, saha ekibine zorluk çıkaran kiracılar,

- Muhasebe, stok yönetimi, kasa gibi konularda yeterli iç kontrollere sahip olmayan ya da sahip olduğu kontrolleri etkin uygulamayan kiracılar,

- Stok kontrolü yeterli olamadığı için, her satışı karşılığı fatura kesmek zorunda hissetmeyen, kurumsallaşmamış yiyecek içecek şirketleri,

- Hem şehir içinde, hem de AVM'de dükkânı olan, dolayısıyla siparişleri AVM dışında bir şubeden gönderme şansı olan şirketler.

Denetim Nasıl Yapılmalı

Bu satırlara kadar, yapılacak ciro denetiminin, özellikle AVM yönetiminin faydası için yapıldığı sonucu ortaya çıktıysa, bunun doğru olmadığını belirtmek gerekir. Denetim, doğru ve etkin şekilde gerçekleştirilirse, bu denetimlerden AVM yönetimleri kadar, dükkân sahiplerinin, yani kiracıların da

faaydalanacağı bir gerçektir. Yapılan hatalı bildirimlerin büyük bir kısmının, şirketdeki kontrol eksikliklerinden, yetersiz muhasebe bilgisinden, anlaşmaların yanlış yorumlanmasından ve çalışanların kötü niyeti sonucu gerçekleştiğini söylemekle, sanırım bu savı desteklemiş olacağız.

Denetimler sırasında uygulanan metodoloji, her proje sonrasında yenilenmeli ve hem AVM yönetimlerinin, hem de kiracıların ihtiyaçlarına göre geliştirilmelidir. Uygulanacak tekniklerin, denetlenen her kiracıya özel ve AVM yönetimiyle ortaklaşa çalışarak belirlenmesi de, denetimin faydasını artırmak adına önemlidir. İlgili metodolojiye örnek olarak, bunlarla sınırlı kalmaması gerektiğini de belirterek, aşağıdaki denetim tekniklerini verebiliriz:

- Hesaplanan ciro temelli kiralardan, sözleşmeye uygun olup olmadığının kontrolü,
- Şirketin satış hesaplarının, vergi beyannamelerinin, kasa hesaplarının ve diğer satış destekleyici belgelerinin birbiriyle uyumlu olup olmadığının kontrolü,
- Kredi kartıyla yapıldığı beyan edilen satışların, bankalardan temin edilen hesap özetleriyle uyumunun gözden geçirilmesi,
- Şirketlerin satışları, tahsilatları, stokları ve muhasebeyi ilgilendiren süreçlerindeki kontrollerin yeterli ve etkin olup olmadığının incelenmesi,
- Şirketin stok kayıtlarıyla satış kayıtlarının eşleştirilmesi ve belgesiz satışların bulunması,
- Şirketin muhasebe ve satış programlarının, bilgi sistemleri zaafları açısından kontrolü,
- Çeşitli istatistikî çalışmalarla, gerçekleştiği beyan edilen satışların, gerçekleşmesi beklenen satışlarla, farklı dönemlerin birbiriyle, ya da farklı kasaların birbiriyle karşılaştırılması,

- Gizli müşteri rolünde kiracılara ziyaretler yapılarak sözleşmelere uyumun ve satışların fiş/fatura karşılığı yapıp yapılmadığının kontrolü.

Elbette denetimler gerçekleştirilirken önem arz edecek bir başka konu da, denetlenen kiracının, denetimlerden rahatsızlık duymamasının sağlanmasıdır. Denetim ekipleri, hem kiracıların müşterilerini rahatsız etmeden, hem dükkân çalışanlarının gereğinden fazla vaktini almadan, etkinliği azaltmadan saha çalışması süresini en aza indirerek ve kiracıların gizliliğini titizlikle koruyarak çalışmalıdırlar.

Sonuç

Hem Türkiye’de, hem de dünyada çok yeni olan “ciro temelli kira ödemesi yapan AVM kiracılarının beyanlarının denetlenmesi” uygulaması, hem AVM yönetiminin, hem de kiracının aynı tarafta olduklarını ve kazan/kazan ilkesinin, ortak çıkarları korumak yoluyla gerçekleştirebileceğini fark etmelerinden sonra anlamlı bir fayda sağlayabilir. Yapılacak denetimlerle pekiştirilecek karşılıklı güven ve şeffaflık, uzun süreli ve sağlıklı kiracı/kiralayan ilişkisinin de temelini oluşturacaktır.

Muhasebe Departmanları, Programları ve Vergi Riski

Nazife Çınar
Vergi Hizmetleri,
Kıdemli Müdür,
ncinar@kpmg.com

Muhasebe departmanlarının yeterliliği, kullanılan programların ihtiyaca cevap vermesi şüphesiz vergi risklerini azaltmakla kalmayıp aynı zamanda yöneticiler için de doğru kararların alınmasına yardımcı olacaktır.

Şirketlerin muhasebe departmanları (ki genellikle çalışan sayısı diğer departmanlara nazaran sınırlı tutulur) hem günlük girişleri zamanında yapmak ve raporlama birimlerine ve yönetime bilgi aktarmak, hem iç denetim ekibinin isteklerini yerine getirmek hem de vergisel yükümlülükleri aksatmamak gibi oldukça zorlu bir görev tanımına sahiptir.

Bu sorumluluklara, bir de şirket ihtiyacını karşılamaktan uzak, temel olarak yurtdışı grup raporlamasına yönelik olarak kurulan (ve muhtemelen de buna sahip olmak için ödenen bedelin çok altında bir fayda sağlayan) bir muhasebe programı eklendiğinde, personeli uzun mesai saatleri, şirketi ise çok muhtemeldir ki vergi riskleri bekleyecektir. Bir süre sonra, alınan programın belirli parçaları (modül) kullanılırken, bazı bölümleri kullanılmayacak ve ilgili işlemler manuel yapılmaya başlanacaktır.

ve bunun da çalışanların birbirlerinin yaptığı işten haberdar olmamalarına yol açması. Öncelikle; yapılan her türlü muhasebe kaydı fiili bir işleme dayanmakta, dolayısıyla bu fiili işi yapan kişileri, departmanı ve bu departmanın yürüttüğü süreci öğrenmek, muhasebe kaydının doğruluğu (ve hatta vergi matrahının doğruluğu) açısından büyük önem arz ediyor.

Paranın diğer yüzünde ise; muhasebe departmanını her zaman zorluk çıkaran, gereksiz belge yükü ile işleri yavaşlatan ve hiç bitmeyen “beyanname dönemi yaklaşıyor” feryatları ile tanıyan organizasyonun diğer departmanları yer alıyor. Ancak, bu departmanlara muhasebenin, verginin ve vergi risklerinin anlatılması, yukarıda bahsettiğim, muhasebe departmanının şirket organizasyonunu ve süreçleri tanımasının ötesinde daha zorlu bir görev. Kanaatimce bu ancak “vergi” ve “vergi riski” terimlerinin genel kurumsal stratejide kendine yer bulması ve entegre edilmesi ile ilgili.

“ Doğru bilgi ve bu bilginin sağlıklı sistemlerle akışı; onu kullanan yapıların işlerinin büyük ölçüde kolaylaşmasına yol açacaktır. Vergi açısından ise; şüphesiz ki vergi matrahının doğru oluşması ve vergi riskinin azaltılmasına hizmet edecektir. ”

Hiç de az rastladığım bir örnek değildir, Türk mevzuatına uyumu sağlanan (!) programın satılan malın maliyetini ya da amortisman giderini hesaplayamaması nedeniyle, bunlarla ilgili hesaplamaların yüzlerce satır süren Excel dosyalarında yapılması...Dolayısıyla kullanılan programın “user friendly-kullanıcı dostu” ama mümkünse “Turkish legislation friendly-Türk mevzuatı dostu” olması önemli.

Bu konudaki yasal düzenlemelerin de mükellefi zorlayan nitelikte olmaması gerçekten şaşırtıcı, örneğine az rastlanır bir durum (konuyla ilgili bakanlığın bir taslak çalışması olmuş ancak sonuçlandırılmamıştır).

Durum böyle olunca, ilgili sistemin çıktısı olan finansalların da, Tek Düzen Hesap Planı'ndan ve VUK değerlendirme hükümlerinden azade; her an Amerika, Almanya ya da başka herhangi bir ülke vergi idaresine sunulacak gibi tasarlanması da kaçınılmaz oluyor... Yani firmalar önceliği Türkiye'deki firmanın bağlı olduğu grubun muhasebe standartlarının uygulanmasına veriyor, sonrasında ise yapılan "mapping"ler ile yerel mevzuat gereklilikleri sağlanmaya çalışılıyor. Genellikle de yapılan mapping'in şirkete ve işlemlere uyumu yıllar sürüyor. Çünkü, firmalar mevzuata hakim Türkiye'deki danışmanlardan hizmet almak yerine, grubun ilgili biriminden hizmet almak zorunda bırakılıyorlar.

Muhasebe departmanları konusundaki bir diğer tespitim ise; organizasyonun kalanından uzak olmaları

Doğru bilgi ve bu bilginin sağlıklı sistemlerle akışı; onu kullanan yapıların işlerinin büyük ölçüde kolaylaşmasına yol açacaktır. Vergi açısından ise; şüphesiz ki vergi matrahının doğru oluşması ve vergi riskinin azaltılmasına hizmet edecektir.

Modern İç Denetim Uygulamalarında Yaşanan Sorunlar

Sezer Bozkuş Kahyaoğlu

İç Denetim, Risk ve
Mevzuat Uyum Hizmetleri,
Kıdemli Müdür
SMMM, CIA, CFE, CFSA
sbozkus@kpmg.com

Yöneticiler İçin Pratik Çözüm Önerileri

Kurumsal risklerin belirlenmesi ve ortaya çıkan risklerin denetlenmesi ile ilgili yapılan birçok yenililiklere ve kurumsal yapılandırmalara rağmen, küresel piyasalarda ve kurumlarda bu sorunlar neden hala ortaya çıkıyor?

Bu sorunun cevabı denetim eksikliği veya denetimden kaçmak için var olan gelişmelere karşı, “denetimin yetersizliği” şeklinde düşünülebilir.

Küresel krize ilave olarak özellikle son dönemde yaşanan skandallar ve yolsuzluklar da dikkate alındığında İç Denetim anlayışında ve organizasyon içerisinde üstlendiği rollerde bir değişim gözlenmektedir. Buna göre, **İç Denetim artık “bilgi veren” değil, “yorum katan” konumundadır.** Yeni İç Denetim yaklaşımında, bilgi analiz ve sentez edilerek üst yönetime sunulmaktadır. Bu yolla yöneticiler iş ortamındaki gelişen ve değişen eğilimler, fırsatlar, tehditler ve riskler konusunda daha etkin kararlar alabilmektedir.

İç Denetim, küresel krizin gölgesinde sürekli değişen iş ortamında zorlu olmasına rağmen bir o kadar da fırsatlarla dolu bir konumdadır. Katma değer yaratan bir yaklaşım için, yöneticiler tarafından İç Denetimin değişen rolünün iyi anlaşılması,

önceliklerinin belirlenmesi ve güçlü olduğu alanlarda faaliyetlerini devam ettirmesi, şirketlerin hızlı değişen koşullara uyum sağlaması açısından önem taşımaktadır.

İşletmelerde Yönetim Kurulu üyeleri ve Denetim Komitesi üyeleri artık İç Denetim Bölümünden sadece münferit konularda yazılmış raporlamalar istemek yerine, “gerçek zamanlı-anlık” olarak kontrol ortamı hakkında geri bildirimleri talep etmektedir. Özellikle üst yönetim, kontrol ortamının güvenilirliği ve risk yönetimi konusunda bir kanaate varırken İç Denetim Bölümünün görüşlerini dikkate alarak karar vermektedir.

Burada üzerinde durulan en önemli nokta, İç Denetimin görüşlerini oluştururken “çok yönlü ve gerçek zamanlı” olarak yorumlar yapmasıdır. Bu yaklaşıma “Bütünleşik Güvence Modeli” adı verilmektedir. Bütünleşik Güvence Modeli’ni başarılı bir şekilde

uygulayabilmek için İç Denetimin organizasyonda bulunan diğer birimlerden (örneğin, Yönetim, Risk Yönetimi, Mevzuat Uyum, Finans ve Bilgi Teknolojileri gibi) topladıkları veri ve bilgileri sentez yoluyla birleştirmeleri gerekmektedir. Daha sonra bu bilgilerin Yönetim Kuruluna, Denetim Komitesine ve gerekli olması halinde Düzenleyici ve Denetleyici Otoritelere kontrol ortamı hakkında geniş bir perspektiften güvence vermek üzere raporlanması beklenmektedir. İç Denetim ideal olarak organizasyonun Entegre Risk Yönetimi (ERM)’ne katkı sağlarken, iş süreçlerine ve bu süreçlerin sorumlusu konumundaki çalışanlara da danışmanlık rolünü üstlenmektedir.

İç Denetçilerin Bütünleşik Güvence Modelini uygularken risklerin tanımı ve kontrol mekanizmaları konusunda organizasyon genelinde “ortak dil” oluşturmaları önemli bir başarı faktörü olarak değerlendirilmektedir. Riskin olma olasılığı ve etkilerinin tüm

çalışanlar tarafından doğru anlaşılması kontrol maliyetlerini de daha etkin hale getirecektir. Bununla birlikte, pratikte modern iç denetim standartlarını tam olarak uygulamada bazı zorluklarla karşılaşmaktadır. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde ve aile işletmelerinin çoğunlukta olduğu sektörel yapılanmada uluslararası standartlara uygun iç denetim uygulamalarının karşısında aşılması gereken engeller bulunmaktadır. Bunlar arasında öne çıkan konular ve yöneticilerin yararlanabileceği ipuçlarından oluşan iyi uygulama önerileri aşağıda kısaca özetlenmektedir.

Birinci Adım: Yönetim Desteği Sağlamak

Modern iç denetim uygulamalarında yönetim desteği kritik öneme sahiptir. Bu açıdan Üst Yönetim ile Yönetim Kurulu arasında bir mutabakat sağlayarak iç denetimin rolünün ne olduğu konusunda

fikir birliği oluşturmak çok önemlidir. Bu yolla bütünleşik güvence modeline uygun bir iç denetim yapılanması için uygun zemin hazırlanmalıdır. Yöneticilere tavsiyemiz, modern iç denetim uygulamaları yolunda atılması gereken ilk adım, İç Denetime yetkilendirme konusunda “tam destek” sağlamaktır. Bu olmadan iç denetçilerin kurum içinde iş yapabilmeleri mümkün olmamaktadır.

İkinci Adım: İç Denetçilere Kurum İçi İletişim Kanallarını Açmak

İç denetimde temel unsurlardan ve olmazsa olmazlardan birisi organizasyon genelinde güçlü bir iletişim yapısını oluşturmaktır. Güçlü bir iletişim yapısının en belirgin özelliği, belirli periyotlarda ve düzenli olarak paydaşlarla yapılan karşılıklı görüşmelere ve toplantılara dayalı olarak; olası risklerin ortaya konması ve sürekli denetim tekniklerine bağlı olarak kontrollerin geliştirilmesi ve uygulanmasıdır.

Yöneticilere tavsiyemiz, iç denetçileri kurumlarına katma değer yaratan, “ekibin bir parçası” olarak algılamalarıdır. Böylece ekip çalışmasına dayalı olarak stratejik hedefleri başarmada ortak bir yol

izlenebilir. İç denetim birimiyle diğer birimlerin arasında iyi bir iletişim kanalı oluşturmak kurumsal ihtiyaçların ve eksikliklerin daha hızlı belirlenmesine yardımcı olur.

Üçüncü Adım: Risk Esaslı İç Denetim

Modern iç denetim yaklaşımının geleneksel denetim yaklaşımından en önemli farkı, denetimlerde kullanılan kanıt toplama tekniklerinde ortaya çıkmaktadır. Modern iç denetimin temel özelliği, risk esaslı iç denetim planlamasına dayalı olarak incelemelerini gerçekleştirmesidir. Risklerin erken teşhisi ve üst yönetimin bu konuda bilgilendirilmesi, küresel rekabet ortamında işletmelere önemli bir avantaj sağlamaktadır.

Yöneticilere tavsiyemiz, iç denetçilerinden kurumun sahip olduğu riskler konusunda sürekli bilgi alması ve iç denetçilerin tavsiye ettiği çözüm önerilerini dikkate almasıdır. Kurum içinde tarafsız bağımsız ve objektif bir şekilde sunulan iç denetim raporları, kurumsal yönetim ve risk yönetiminde yöneticilere yol gösterici olmaktadır.

Bununla birlikte, risklerin belirlenmesi, ölçülmesi ve buna uygun çözüm önerilerinin geliştirilmesi karmaşık

bir iştir. Bundan dolayı İç denetimin hizmet anlayışını geliştirerek sürekli denetim yaklaşımını benimseyebilmesi için, öncelikle kullandığı teknolojiyi ve denetim araç ve tekniklerini riskleri belirleyebilecek düzeye taşıması gerekmektedir. Sürekli denetim yaklaşımı önümüzdeki beş yıl içerisinde pek çok işletmenin uygulayacağı yaygın bir yöntem olacaktır.

İşletmelerde şube / bayi ağı yapısı olduğunda, örneğin risk/teminat/limit göstergelerinin takibi, büyük homojen kredi portföylerinin yönetilmesi ya da müşteri portföylerinin yönetimi gibi alanlarda sürekli denetim tekniklerinin kullanılması artık bir gereklilik haline gelmiştir. Bu tür yapılarda risk esaslı denetim bulgularından yararlanan yöneticiler daha hızlı ve tutarlı kararlar alma imkanına sahip olmaktadır.

Dördüncü Adım: Danışmanlık Fonksiyonu

Modern iç denetim yaklaşımında iç denetçiler denetimin yanında danışmanlık fonksiyonunu da yerine getirmektedir. Bunun anlamı, İç denetim saha çalışmaları yoluyla yarattığı katma değer ile bir organizasyonda üst yönetime makul güvence sağlarken, aynı zamanda yönetim kurulunu ve denetim komitesini

“Yöneticilere tavsiyemiz; iç denetçilerinden kurumun sahip olduğu riskler konusunda sürekli bilgi alması ve iç denetçilerin tavsiye ettiği çözüm önerilerini dikkate almasıdır.”

yetki ve sorumluluklarının icrasında desteklemektedir. Bu yönüyle iç denetçiler danışmanlık görevini üstlenmektedir. Bu süreçte İç Denetime düşen görevleri ve rolünü aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

- Üst yönetimin faaliyetlerini inceleyerek onların gösterdiği en iyi gayretin uygunluğunu, etkinliğini ve iç kontrol sistemlerinin verimliliğini denetler ve raporlar.
- Üst yönetimin uygulamalarının kurallara, standartlara, prosedürlere, ilgili yasal düzenlemelere ve iç mevzuata uygun olup olmadığını denetler ve raporlar.
- Organizasyonun kontrol ortamının güçlendirilmesine yönelik risklerin etkin bir şekilde yönetilmesi için bağımsız ve objektif bir yaklaşımla öneriler geliştirir. Burada önemli olan iç denetimin risk odaklı bir yaklaşımla paydaşların beklentilerini karşılamasıdır. Aynı zamanda, iç denetimin yarattığı katma değer gözle görülür, somut, tanımlı ve ölçülebilir olması esastır.

Beşinci Adım: Yetkinliği Olan İnsan Kaynağı

Modern İç denetim “küresel bir uzmanlık” dalı olarak karşımıza

çıkılmaktadır. Artık pek çok organizasyonun üst yönetici adayları eğitimlerinin bir parçası olarak iç denetim birimlerinde de bulunmaktadır. Böylece iş hakkında bilgi edinirken, aynı zamanda iş ortamındaki muhtemel riskleri belirleme ve kontrol kültürünün geliştirilmesi konusunda da tecrübe kazanmaktadırlar.

İşte tüm bu görüşlerden yola çıkarak başarılı iç denetim uygulamaları için yöneticilerimize aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

- Bütünlük güvence modelini uygulayarak yönetim kurulunu, denetim komitesini ve çok çeşitli paydaşlarının beklentilerini karşılayarak organizasyona fayda sağlamak ve bu yolla lider olmak,
- Organizasyona katma değer sağlamanın yanında, organizasyonun kontrol altyapısının geliştirilmesini ve kontrol ortamının iyileştirilmesini sağlamak,
- İç denetimin geliştirdiği yöntem ve teknikler aracılığıyla organizasyon genelinde riske bakış açısının uyumlaştırılmasını sağlamak ve risk yönetim faaliyetlerini başarıyla uygulamak,

• Organizasyon genelinde kullanılabilecek rapor formatları ve süreçler geliştirmek ve üst yönetimin, yönetim kurulunun ve denetim komitesinin kontrol ortamına olan bakış açısının uyumlaştırılmasını sağlamak,

• İşe alımlarda sadece iç denetim alanındaki üstün yetenek ve tecrübeye göre değil, aynı zamanda analitik düşünme yeteneğine sahip iş ortamındaki gelişmeleri yorumlayarak aktarabilecek personelin iç denetim alanında işe alınması ve istihdam edilmesini sağlamak.

İç denetim artık rekabetçi piyasa koşullarında kurumların hızlı karar alma yeteneklerini geliştiren ayrılmaz bir güvence ve danışmanlık fonksiyonu haline gelmiştir. Türkiye’de bu konuda atılan adımlar olmakla birlikte, henüz başlangıç düzeyinde olduğu söylenebilir. Dünyada pek çok açıdan stratejik konuma sahip olan Türkiye’nin sektörel yapısının güçlenmesi ve rekabet avantajını geliştirmesi için modern iç denetim yaklaşımını benimsemesi kritik önem taşımaktadır. Yöneticilere tavsiyemiz, kurumsal stratejilerini belirlerken iyi işleyen bir iç denetim mekanizmasını mutlaka dikkate almaları ve hayata geçirmeleridir.

Murat Konuklar
Finansal Risk Yönetimi
Kıdemli Müdür
mkonuklar@kpmg.com

Kurumsal BANKACILIK Yeni Ufuklara YELKEN AÇIYOR

Kriz sonrası yeni bir normalleşme dinamiği içinde hareket eden global ekonomide, bankalar ve finansal kuruluşların mega trendleri öngörerek iş modellerini ve stratejilerini belirlemeleri gerekiyor.

Şirketlerin rekabetçi yapılarını sürdürmeleri için yeni ve atak pazarlara yönelmesi ile oluşan global iş ihtiyaçlarına kurumsal bankacılık hizmetlerinde kalite, hız ve teknoloji odaklı bir yapılanma stratejisi ile uyum sağlanması gerekliliği ön planda olacak. Bu stratejik yapılanma içinde iş kollarının aktivite bazlı performans yönetimi kriterleri ile tabi olunan ulusal ve global regülasyonlara uyum sağlanması koşulu kurumsal iş planlamasının en hassas bileşeni olmaktadır.

Kurumsal bankacılıkta, Eylül 2010'da duyurulan Basel III uygulamaları ile (i) risk yönetimi ve dinamik ölçümleme [risk ağırlıklı varlıklar, RWA], (ii) sermaye yapısı, (iii) kaldıraç oranı ve (iv) likidite riski alanlarında sunulan lokal ve sınır ötesi bankacılık hizmetleri ve ürün segmentlerinde kar

ve performans odaklı yapıda belirleyici koşulları oluşturacak.

Kurumsal bankacılık oyuncularını için rekabet açısından yeni dinamiklerin belirlendiği bu dönemde kurumsal müşterilerin hassas noktalarından bir tanesi ürün/hizmet fiyat marjları ve ücretlerine olan tepkisel yaklaşımları olacak. Müşterilerin bankacılık çözümlerine daha açık ve talepkar olduğu bu yapıda (örneğin; sektör odaklı ödeme sistemleri) niteliksel ürün ihtiyaçlarının karşılanması ile müşteri maliyetlerinin azaltılmasında etkili bir unsur olarak değerlendirilecek.

Dolayısıyla kurumsal bankacılıkta gerçek zamanlı data transferi ve data analitiği kabiliyeti müşteri ilişkilerinin yönetilmesinde, ürünlerin etkin kullandırımı ve risk ayarlı fiyatlandırılmasında önem arz edecek.

Gelecek dönemde kurumsal bankacılık için tasarlanmış internet tabanlı işletme bankacılığı ürün ve hizmetlerinin (nakit yönetimi ve ödeme sistemleri gibi) sınır ötesi uygulamaları kapsayacak şekilde

uluslar arası ürün hizmet portalları oluşturulmasına ağırlık vermesi gündeme gelebilecektir.

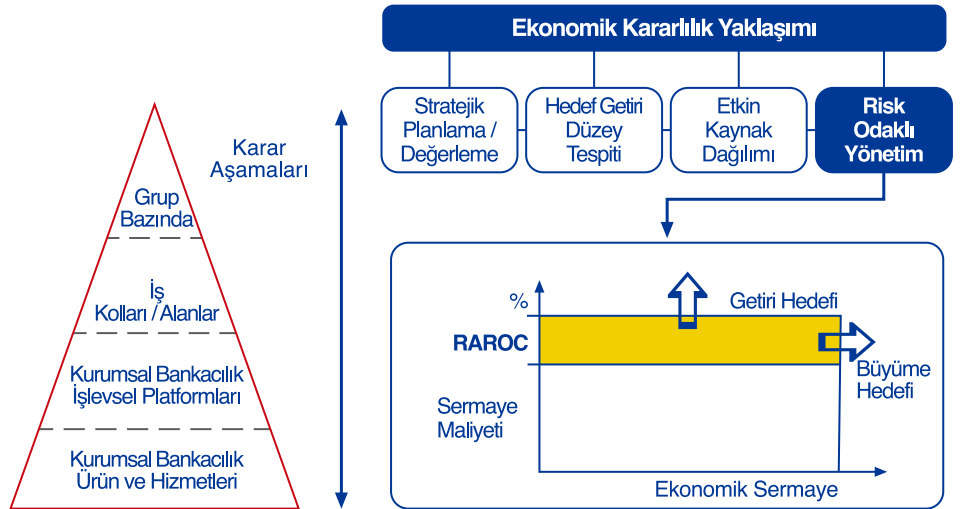
Global ekonomik stabiliteye yönelik endişeler ile olası bir ikinci dip resesyonun oluşması riski göz önüne alınarak dinamik bir kredi riski ve karşılık yaklaşımı, müşteri segmentleri bazında maruz kalınabilecek ciddi kayıpların önlenmesinde etkili olacaktır.

Gelişmekte olan piyasaların önde gelen oyuncuları açısından değerlendirildiğinde (Brezilya ve Türkiye başta olma üzere) küçük ve orta boyutlu işletme segmenti ile büyük kurumsal kredilere dayalı büyüme stratejisi ön planda olacak.

değerlemesi ile koordine edilmesi gereken etkin teminat yönetimi anahtar noktaları oluşturmaktadır. Kurumsal bankacılığın müşteri tarafında bütünleştirici unsuru, işletme sermayesi optimizasyonuna destek verecek teknolojik alt yapı ve nakit yönetimi süreçleri ile ödeme-tahsilat sistemlerinde standardizasyon ve global merkezileştirmeye imkan vermesi olarak sınıflandırılabilir.

Yakın dönem dinamikleri finansal hizmetler sektör oyuncularını kurumsal bankacılık performansı açısından rekabetçi ayrışmayı sağlayacak geliştirme fırsatlarının sorgulanmasına yöneltti.

- Kurumsal bankacılık ürün ve hizmetlerinin fiyatlandırılmasında riske ayarlı fiyatlandırma stratejisi uygulanıyor mu ? Geriye dönük testler ile performans

Basel III uygulamaları ile kurumsal bankacılıkta öncelik kar ve performansın hemen önünde etkin risk yönetiminin işlevselliği yakın ve uzun dönem iş stratejilerinde operasyonel planlamanın belirleyici unsuru olarak kurgulanmalıdır.

Bölgesel veya global bankacılıkta ön plana çıkan oyuncular için krizden çıkarılacak ders; bankaların kurumsal bankacılıkta merkez ulusal pazarın dışında operasyonda bulunmaları durumunda ekstra dikkatli ve basiretli olmaları zorunluluğudur. Kredi odaklı büyüme stratejisinde müşteri portföy bilgisi, data analitiği ve firma tahlil

ayrışmaları segment bazında stratejik öngörüler ile tutarlı mı?

- Hangi müşteri katmanları karlılık açısından ön plana çıkıyor? Ürün fiyatlaması açısından sektör rakipleri ile ayrışmayı sağlayan unsurlarda likidite ve sermaye maliyeti avantajları nasıl tasarlanmalıdır?

- Kredi tahsis ve ödeme sistemleri açısından esneklik nasıl sürdürülebilir? Kredi süreçleri açısından rakip oyunculara kıyasla fiyat rekabeti ve ürün çeşitliliği etkinliğinde görece olarak geri kalmasına yol açan faktörlerin analizi yapılmakta mıdır?

Didem Keşmir

Vergi Hizmetleri, Müdür,
dkesmir@kpmg.com

YENİ TEŞVİK MEVZUATI VE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI

5838 sayılı Kanun'un 9. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/a maddesinde daha önceki yatırım teşviklerinden farklı bir uygulama öngörülmüştür. Önceki uygulamalarda; yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan harcamalar yatırım indirimine konu edilmiş, yatırım tamamlanmadan ve yatırıma ilişkin bir kazanç elde edilmeden yatırım desteği sağlanmıştır.

Yeni uygulamayla büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, söz konusu destek yatırım tamamlandıktan sonra yatırımdan elde edilen kazançtan emsaline göre daha düşük oranda vergi alınması suretiyle sağlanmaktadır. Bu kapsamda yapılan yatırımlardan elde edilen kazançlar üzerinden yatırımın bulunduğu il ve sektöre ilişkin olarak belirlenen oranlar dikkate alınarak kurumlar vergisi hesaplanacaktır.

Yeni düzenleme çerçevesinde getirilen en büyük değişiklik, sadece büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamındaki yatırımların indirimli kurumlar vergisinden yararlanabilmesi olup, yatırımın bulunduğu il ve sektör dikkate alınarak belirlenen yatırıma katkı oranları dikkate alınarak kurumlar vergisinin hesaplanmasıdır.

YASAL ÇERÇEVE

28.02.2009 tarih ve 27155 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 5838 Sayılı Kanun'un 9. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen 32/A maddesi ile "indirimli kurumlar vergisi" ne ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. İlgili kanun maddesinde, belirli konularda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiş ve maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı'nın yetkili olacağı ifade edilmiştir. Bakanlar Kurulu tarafından yayımlanan 2009/15199 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ve Hazine Müsteşarlığı tarafından yayımlanan "2009/1 no.lu Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ" ile indirimli kurumlar vergisine yönelik açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu karar ve tebliğde; teşvik bölgelerinin hangi illerden oluştuğu belirtilmiş, teşvik edilecek sektörler belirlenmiş, büyük ölçekli yatırımlar hakkında detaylı açıklama yapılmıştır.

UYGULAMA ESASLARI

- İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulamasından Kimler Yararlanabilecek?
İndirimli kurumlar vergisi uygulaması, sadece Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlardan elde edilen kazançları

kapsamaktadır. Yapılan düzenleme ile 28.02.2009 tarihinde yürürlüğe giren Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/a maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında belirtildiği üzere; finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, taahhüt işleri, yap-işlet ve yap-işlet-devret modeliyle yapılan enerji yatırımları ile rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar bu uygulamadan yararlanamayacaktır. Bunların dışında kalan ve Hazine Müsteşarlığı'nca teşvik belgesine bağlanan yatırımlar bu uygulamadan yararlanabilecektir.

• İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulaması Ne Zaman Başlayacak?

Bu kapsam çerçevesinde yapılan yatırımlardan elde edilen kazançlar; yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden başlamak üzere ve yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulacaktır.

İndirilen kurumlar vergisi veya gelir vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli vergi uygulamasına devam edilecektir. Yatırıma katkı tutarı; indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarı, yatırıma katkı oranı ise yatırım katkı tutarının, yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oranı ifade etmektedir.

Kanun koyucu, tevsi (kapasite artıcı) yatırımlar için ayrı bir düzenleme öngörmüştür. Buna göre, tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oran bu kazanca uygulanacaktır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenecektir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınacaktır. İndirimli oran uygulamasına ise yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanacaktır.

- İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulaması Hangi Yatırımlar için Uygulanacak? Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5838 ve 5904 sayılı Kanunlar ile değişik 32/A maddesi çerçevesinde, Kurumlar veya Gelir Vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranları 2009/15199 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” ekinde belirtilmiştir. Teşvik belgesi kapsamında 31/12/2010 tarihine kadar yatırıma başlanması halinde ise daha yüksek indirim

oranları ve yatırıma katkı oranları uygulanmaktadır.

- Hangi Harcamalar İndirimli Kurumlar Vergisi Kapsamı Dışındadır? 2009/1 No’lu Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ” uyarınca arazi-arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tabi olmayan diğer harcamalar yatırıma katkı tutarının tespitinde dikkate alınmayacak ve bu harcamalar indirimli vergi uygulamasından yararlanamayacaktır.
- Yatırımların Devri Halinde Uygulama Nasıl Olacaktır? Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devir halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanacaktır. Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devir halinde ise indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanacaktır.

ÖRNEK UYGULAMA

X A.Ş. tarafından gerçekleştirilen yatırımın yapıldığı bölge ve sektörde yatırıma katkı oranı %40, indirimli kurumlar vergisi oranı ise %50 olarak belirlenmiştir. X A.Ş. tarafından 100.000.000 TL tutarında teşvik belgesine bağlı yatırım yapılması

kararlaştırılmıştır. Buna göre, devlet tarafından yatırıma yapılacak katkı oranı $(100.000.000 \times \%40=)$ 40.000.000 TL olarak tespit edilecektir.

Yatırımın 40.000.000 TL tutarındaki kısmı, söz konusu yatırımdan elde edilen kazancın bu tutar kadar az vergi tahsilatı yapılması ile desteklenecektir. Devletin yatırım desteği bu yatırımlardan elde edilecek olan kazanca kurumlar vergisi oranının % 50 indirimli yani % 20 yerine $[\% 20 - (\% 20 \times \% 50) =]$ % 10 olarak uygulanması suretiyle sağlanacaktır. Bu çerçevede kurumun söz konusu katkı tutarının tamamından yararlanması, anılan yatırımdan 400.000.000 TL kazanç elde edilmesiyse gerçekleşebilecektir. Bu tutarda kazanç elde edilmeden anılan yatırıma ilişkin KVK’nın 32/A maddesinde düzenlenen devlet desteğinden tam olarak yararlanılamayacaktır.

SONUÇ

Yeni teşvik uygulamasını önceki uygulamalarla karşılaştırdığımızda, yatırımın başlanması ve yatırımdan kazanç edilmesine yönelik bir teşvik uygulamasının yürürlüğe girdiğini görüyoruz. Yeni sistemde, devlet sadece yatırıma başlanmasını değil yatırımın faaliyete geçmesi ve yatırımdan kazanç edilmesini ve söz konusu kazanç üzerinden beyan edilecek verginin bir kısmını tahsil etmeyerek teşvik sağlanmasını öngörmektedir.

GELİŞMEKTE OLAN PİYASALARDA İNOVASYON

21. yüzyıla birlikte ekonomik küreselleşme tüm dünyanın ekonomik düzenini ciddi bir düzeyde etkiledi, bir tarafta heyecan verici fırsatlar sunarken, diğer taraftan yeni mücadele alanları oluşturdu. Bu ekonomik mücadelenin belki de en dikkat çekici kısmı gelişmekte olan piyasalarda yaşanıyor ve bu piyasalardaki değişimin lokomotifi iktisadi politikalar veya sübvansiyonlar değil, “yenilikçi iş fikirleri”.

Emre Teksöz
Denetim, Kıdemli Müdür,
Finansal Hizmetler
eteksoz@kpmg.com

Ekonomist dergisi geçtiğimiz aylarda konuyla ilgili oldukça ilgi çekici ve geniş bir rapor yayımladı. Buna göre gelişmekte olan piyasalar, yenilikçi iş fikirleri ile birlikte sadece ucuz işgücü kaynağı olmadıklarını ve birçok alanda dünya devletleri ile rekabet edebileceklerini gösteriyorlar. Bu ülkeler üretim ve dağıtım sistemlerini tekrar keşfediyor, tedarik zincirinden insan kaynakları yapılanmalarına kadar tüm süreçlerde modern uygulamaları hayata geçiriyorlar. Peki bu “ucuz işçilik” ülkeleri nasıl oldu da yenilikçi fikirlerin lideri olma yolunda ilerliyor?

Bunun arkasındaki etkenlerden belki de en önemlisi, yerel firmaların küreselleşme ile birlikte daha güçlü, daha global bir hayalgücüne sahip olması. BRIC olarak adlandırılan ülkelerden Financial Times “Global 500” listesine giren şirket sayısı 2006 yılında 15 iken bu sayının 2010 Mart ayında yayımlanan güncel listede

60 olması ve bu listenin ilk sırasında 329 milyar dolarlık piyasa değeri ile tarihte ilk defa Çin’li bir firmanın, PetroChina’nın bulunması bu değişime fazlasıyla ışık tutuyor.

Bu hareketlilik sebebiyle batıdaki gelişmiş piyasalar, ekonomik büyümenin ve kalifiye işgücünün kaynağı olarak gördükleri gelişmekte olan piyasalara çok daha büyük umutlarla yatırım yapmaktalar. Uzmanlar önümüzdeki 5 yıl içerisinde dünyadaki ekonomik büyümenin %70’inin gelişmekte olan piyasalarda gerçekleşeceğini öngörüyorlar ki %40’nın sadece bir kaç onyılda kaynaklarının büyük kısmını eğitime aktaran, yılda 60,000’in üzerinde yüksek tahsilli mühendis ve bilgi sistemleri mezunu üreten iki ülkeden, Çin ve Hindistan’dan beklenildiğini ekleyelim. Hem gelişmiş ülkelerin uluslararası oyuncularını hem de gelişmekte olan piyasaların yerli firmalarını bu değişen ve hızla gelişen piyasalardaki araştırma ve geliştirme

faaliyetlerini arttırdılar. Dünyadaki ar-ge faaliyetlerine yapılan yatırımın üçte birini Amerika tek başına yapıyor. Gelişmiş ülkeleri bir grup olarak ele aldığımızda da bu oranın dörtte üçe yükseldiğini görüyoruz. Ancak bu oranlar, gelişmekte olan ülkelerdeki büyüme ve günümüzde batı ülkelerini oldukça etkileyen ekonomik krizin yatırımlara olan etkisi dikkate alındığında, önümüzdeki on yıllarda farklı yerlerde olabilir.

Bürokrasi, rüşvet, korsancılık, öngörülemez gelir hacimleri, hava kirliliği ve zayıf dağıtım kanalları gibi birçok zorlukla birlikte, devasa boyuttaki pazar, hızla artan ve önümüzdeki on yıllarda orta sınıfa yükselecek olan nüfus ve eğitim yatırımları neticesinde oluşan kalifiye iş gücü gibi fırsatlar bu pazarlarda ilginç bir karmaşıklık yaratıyor ve yaratıcılık olgusunu ön plana çıkarıyor. Firmalar, bu piyasalarda başarılı olmak için başkentlerin, büyük metropollerin dışında yaşayan, küçük ölçekli şehir, kasaba veya köylerden yükselen 'orta tabakaya' ne şekilde nüfuz edebileceklerini öğrenmek zorunda olduklarını çoktan farkettiler. Bu, bir bakıma tüm üretim

ve dağıtım kanallarının yeniden değerlendirilmesi, yenilenmesi ve mevcut teknolojinin, yükselmekte olan alt ve orta gelir grubu için yeniden dizayn edilerek ulaşılabilir hale getirilmesi demek.

Birçok toplum, inovasyon kelimesinin teknolojik devrimsel hamlelerle icat edilen ve ilk başta üst gelir grubu tarafından kullanılıp daha sonra kitlelere yayılan ürünler olduğunu düşünmekte. Oysa ürün ve iş süreçlerinde yapısal değişiklik ve gelişme yaratan önemli inovasyonların çoğu, gelir piramidinin alt ve orta kısımlarını hedefleyen yeniliklerden oluşmakta. Gelişmekte olan piyasaların günümüzde yenilikçi ürün ve iş süreçlerine nasıl katkı yaptığı ortada. El yazısını algılayan bilgisayar programları, fotoğrafları kara kalem çizimlere dönüştüren programların ve benzeri birçok teknolojik yeniliğin anavatanı, gelişmekte olan pazarlarda kurulmuş olan ar-ge laboratuvarları.

Ancak günümüzdeki en heyecan verici yeniliklerin, ürünlerin dizaynında izlenen yenilikçi ve akılcı yollar ve global pazara yeni

yeni girmeye başlayan milyarlarca tüketiciye ulaşmayı sağlayan yeni organize iş süreçleri olduğu muhakkak. Yaşam koşulları ve bütçeleri kısıtlı olan tüketicilere yeniden dizayn edilmiş küçük kutucuklarda ve uygun fiyata şampuan satmak ve müslüman kadın atletler için dizayn edilmiş özel formalar üretmek gibi mevcut ürünler üzerinde oynayan modellerin yanında, alt gelir grubunda yer alan insanların ihtiyaçlarını bir başlangıç noktası olarak mevcut ürünleri temel amaç ve özelliğine geri dönüştürmek, yalınlaştırmak ve böylece ulaşılabilir olmasını sağlamak da "ters inovasyon" modeli olarak karşımıza çıkıyor.

Sonuç olarak, model ve uygulama ne olursa olsun Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan piyasalardaki ekonomik hareketliliğe duyarsız kalmak istemeyen firmaların, bu piyasalara özgü yenilikçi ürün ve süreçleri oluşturacak yönetim anlayışı üzerinde düşünmeleri, fark yaratma ve rekabet avantajı anlamında günümüzde oldukça önem arz ediyor.

Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Paylarının Ödeme ve İndirim Yapılma Zamanı

T. Tuğser TIRPAN
Vergi Hizmetleri, Müdür, SMMM
ttirpan@kpmg.com

Bilindiği üzere, 4697 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle değişen bent ile 07.10.2001 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Gelir Vergisi Kanunu'nun 63/3. maddesine ile, bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarının, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 10'unu ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşmadığı durumda Gelir Vergisi'nden istisna edileceği hükme bağlanmıştır .

Konu ile ilgili örneklerle, söz konusu tebliğin karşılaştırılması sonucu yorumlarımız aşağıdaki gibi şekillenmiştir.

256 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "3. Katkı Payı ve Primlerin İndirim Konusu Yapılacağı Dönem" başlıklı bölümünde katkı payı ve primlerin vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için, gelirin elde edildiği dönem ile ilişkili olması ve bu dönem sonuna kadar ödenmiş olması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Tebliğ hükümlerine istinaden yıllık beyannamede indirim konusu yapılacak prim veya katkı payının, beyannamenin ilgili olduğu yıl ile ilişkili olması ve bu yılın sonuna kadar ödenmesi gerekirken, ücretlere ilişkin indirimde ise ücretin ilgili olduğu ay ile ilişkili olması ve bu aylık dönemin sonuna kadar ödenmiş olması gerekmektedir.

Tebliğ'in aynı bölümünde "Birikimli sigortalar ve bireysel emeklilik sisteminde ise prim veya katkı payları aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla belirlenebilmekte ve ödenmektedir. Aylık bazda yapılacak indirimde, primin peşin ödenmesi veya taksit dönemlerinin bir aydan daha uzun belirlenmesi halinde, prim tutarı ilgili olduğu aylar dikkate alınarak (ödenmiş olması şartıyla) indirim konusu yapılacaktır. Oransal sınırlar (ücretin %10'u veya %5'i gibi) çerçevesinde kalsa dahi daha sonraki aylara ilişkin peşin olarak ödenen tutarların ödendiği ayda indirim konusu yapılması mümkün değildir." Hükümlerine de yer verilmiştir.

Yine aynı tebliğin "4. İlgili Olduğu Dönemde İndirilemeyen Prim ve Katkı Paylarının Durumu" başlıklı bölümünde ise ücretlilerin ödediği prim ve katkı payının ilgili olduğu ayda indirilemeyen kısmının, izleyen aylara ait ücretin matrahından indirilemeyeceği hükmolunmuştur. Adım adım örnekler üzerinden söz konusu tebliğ hükümleri çerçevesinde yorumlama yapacak olursak katkı payı ödemesini:

1- İleri vade kapama yaparak ödeyenler (örnek: ağustos ayında, eylül vadesi ödeniyor ise)

Oransal sınırlar (ücretin %10'u veya %5'i gibi) çerçevesinde kalsa dahi daha sonraki aylara ilişkin peşin olarak ödenen tutarların ödendiği ayda indirim konusu yapılması mümkün değildir. Eylül ayına ait olarak yapılan peşin ödemenin indiriminden eylül ayında yararlanılabilecektir. (256 seri numaralı Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği "3. Katkı Payı ve Primlerin İndirim Konusu Yapılacağı Dönem" başlıklı bölüm)

2- Geriden ödeme yapanlar, (örnek: vade tarihi 28 Ağustos tahsilat tarihi 28 Eylül)

Ücretlilerin ödediği prim ve katkı payının ilgili olduğu ayda indirilemeyen kısmı, izleyen aylara ait ücretin matrahından indirilemeyecektir. (256 seri numaralı Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği "4. İlgili Olduğu Dönemde İndirilemeyen Prim ve Katkı Paylarının Durumu" başlıklı bölüm)

3 - İlgili vadesini ilgili ayda ödeyenler (örnek: vade tarihi 28 Eylül tahsilat tarihi 28 Eylül). Tutar ve oran sınırlamaları dahilinde ilgili olduğu ayda indirilebilecektir.

4 - Ödeme zamanlarının detaylandırıldığı örnekler

Konuyla ilgili örneklerimizi detaylandırarak olursak:

a) Ekim/2009 vade tarihli katkı payı ödemesinin Kasım/2009 tarihinde yapılmış olması durumunda Kasım ayında vergi indiriminden faydalanılıp faydalanılabılır mı?

Bu ödemeyi geriye dönük düzeltme yapmak suretiyle Ekim ayında indiremeyiz. 256 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin 6. bölümünün ilk paragrafında da geçmiş dönemlere ilişkin olarak yapılan katkı payı ödemelerinin düzeltme yoluyla ödemenin ilgili olduğu dönemin ücret matrahının tespitinde indirim konusu yapılmasının mümkün olmadığına dair açıklama mevcuttur.

Ancak, ekim ayına ait katkı payının, kasım vadeli katkı payı ödemesiyle birlikte toplanarak tutar ve oran sınırlamasına göre indirilebileceği görüşündeyiz. Kasım için yapılan bir ödeme yoksa da yine kasım ayında tutar ve oran sınırlamaları dahilinde olmak şartıyla ekim ayı katkı payının indirilebileceği kanaatindeyiz. Bunu da 256 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin 6. bölümünde yer alan örneği bu olaya uyarladığımızda söyleyebiliyoruz. Burada özellikle değinmek istediğimiz diğer bir konu ise tahsilatta yıl atlaması

durumu. Örneğimiz Ekim-Kasım değil de Aralık-Ocak şeklinde olsaydı, Ocak ayında yapılan aralık vadeli ödemeyi yıl sarkmasından dolayı indiremeyecektik ki buna ilişkin dayanağı da Gelir Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinde belirtildiği üzere ücretin de Gelir Vergisi Kanunu'nun konusuna girdiği ve yine aynı kanunun 1. maddesinde gelirin bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarı olduğunun belirtildiğini gösterebiliriz. Netice itibarıyla, yıl sarkması olmaması durumunda gecikmiş ödemelerin tutar ve oran sınırlamaları dahilinde indirim yapılabileceği kanaatindeyiz. Ancak bu konuyla ilgili herhangi bir düzenleme olmaması sebebiyle piyasa uygulamalarında önceki aya ait sonraki ayda yapılan ödemenin sonraki ayda indirilemediğini görüyoruz. Bu durumda kanaatimiz doğrultusunda risk almayarak, idarenin görüşünün sorulması (özelge) daha uygun olacaktır.

b) Katkı payı vadesi kasım ve ödeme tarihi ekim ayı olarak belirlendiği durumda vergi indiriminden faydalanılabılır mı?

Tebliğ'in 3. bölümünün 4. paragrafında belirtildiği üzere aylık bazda yapılacak indirimde, katkı payının peşin ödenmesi veya taksit dönemlerinin bir aydan uzun belirlenmesi halinde, tutar ilgili olduğu aylar dikkate alınarak ödenmiş olması şartıyla indirim konusu yapılacaktır. Yani kasım ayı vadeli ödemeyi önceden ekim ayında yapmamız durumunda bu tutarı sadece kasım ayında indirebiliriz.

c) Eylül Ekim Kasım Aralık vadeli 100,100,100,50 TL olmak üzere kasım ayında ödeme yapıldığı durumda vergi indiriminden faydalanılabılır mı?

$350/2=175$ er TL kasım ve aralıkta tutar oran sınırlaması dahilinde indirilebilecektir.

d) Kasım-Aralık-Ocak vadeli katkı payı ödemesi peşin 300 TL olarak Ekim ayında yapıldığında vergi indiriminden faydalanılabilir mi?

Burada bir sorun olmayacak ve 100'er TL'yi yine Tebliğ'in 3. bölümünün 4. paragrafındaki açıklama kapsamında ilgili oldukları aylarda indirim konusu yapmak mümkün olacaktır. Ancak örneğimizde ödeme tarihini ekim değil de aralık olarak belirlememiz durumunda birinci örnekte bahsetmiş olduğumuz yıl sarkması devreye girmektedir. Yukarıdaki açıklamalarımıza göre hesaplama yaptığımızda kasım ve aralık aylarını ayrı, ocak ayını ayrı değerlendirmemiz icap edecektir. Dolayısıyla kasım ve aralık ayı ödeme toplamı 200 TL olacak, ödemeyi aralık ayında yapmış olduğumuz için kasım ayına bir düzeltme yapılmayacak ve 200 TL'nin aynı yıl içindeki kalan ay sayısına yani 1'e (aralık ayı) bölünmesi gerekecek, tutar ve oran sınırlamasına göre ilgili tutar indirim konusu yapılabilir. Sonraki yıla sarkan ocak ayını ise ayrıca değerlendirilmeli ve 100 TL indirim konusu yapılmalıdır.

e) 6 aylık ödemenin aradaki ek katkı paylarıyla birlikte yapıldığı durumlarda vergi indirimi uygulaması ne şekilde olacaktır?

Ekim ayından bir dahaki yılın mart ayına kadar aradaki ek katkı paylarıyla kasım ayında yapılan peşin ödeme olması durumunda yine yukarıda yer alan açıklamalarımız kapsamında hesaplama şu şekilde olacaktır: Katkı payı vadeleri ve ek katkı payları aşağıdaki şekilde belirlendiğinde,

01.10.2009 - 100.-TL KP
01.10.2009 - 500.-TL EKP

01.11.2009 - 100.-TL KP

01.12.2009 - 100.-TL KP
01.12.2009 - 500.-TL EKP

01.01.2010 - 100.-TL KP

01.02.2010 - 100.-TL KP
01.02.2010 - 500.-TL EKP

01.03.2010 - 100.-TL KP

Toplam tutar 2.100 TL olarak karşımıza çıkmaktadır. Ek katkı paylarının da vadelendirildiği zamanlara ait birer katkı payı olarak değerlendirileceği ve tahsilatın yapıp yapılmadığına göre indirime karar verileceği görüşündeyiz.

Örneğimizde 2.100 TL peşin ödemesi kasım ayında yapılmıştır. Burada da (a) örneğinde bahsettiğimiz yıl sarkması durumu mevcuttur.

Dolayısıyla burada da (d) örneğindeki hesaplama sistemini kullanmamız gerekecek ve her yılı kendi içinde değerlendirmemiz gerekecektir.

Şöyle ki; ödeme kasım ayında yapıldığı için ekim ayına bir düzeltme yapılamayacak ama ekim ayında ödenen tutarlar da kalan aylara tutar ve oran sınırlaması dahilinde indirime konu edilebilecektir. Tebliğ'in 6. bölümünde yer alan örnekte de bu açıklama mevcuttur.

Yani 2009 yılına ait katkı payları toplamı 1.300 TL ve ödemenin yapıldığı aydan sonra o sene içinde kalan ay sayısı 2 olacağı için $1300/2=650$ TL kasım ve aralık aylarında tutar ve oran sınırlaması dahilinde indirilebilecektir. 2010 yılı için ödenen tutarlar ise ayrı olarak değerlendirilecek ve yine Tebliğ'in 3. bölümünün 4. paragrafında belirtildiği üzere ödemeler ilgili oldukları aylarda indirilebilecektir. (ocak=100 / şubat=600 / mart=100)

Bültenimizin başında da belirttiğimiz üzere, konuyla ilgili detaylandırmalarda tebliğde yer alan örnekler yetersiz kaldığından uygulamada karışıklıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu sebeple konunun İdare tarafından ele alınarak daha detaylı açıklamalar yapılmasının uygun olacağını, bunun dışında, yukarıda yer verilen örneklerin bireysel emeklilik sisteminin mantığına uygun olması sebebiyle mükelleflere yardımcı olabileceğini düşünüyoruz.

Tanıl Durkaya
Bilgi Risk Yönetimi Hizmetleri,
Kıdemli Müdür, CISA, CGEIT, CRISC
tdurkaya@kpmg.com

Banka İç Denetimlerinde Yeni bir dönem başlıyor

Yapılan bir işin kontrol edilmesi belki de “iş yapma” kavramı kadar eski bir olgudur. Benzer şekilde Bankacılık sektöründeki denetim ve kontrol kavramlarının da Bankacılık kadar eski ve köklü bir kavram olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Türk bankacılık sektörü de şüphesiz bunun dışında düşünülemez. Yüz yılı aşkın bir tarihi olan Türk bankacılık sektörünün Teftiş ve İç Denetim yapılanmaları da bu denli köklüdür. Bununla birlikte her bankanın iç denetim kültürü kendi kurum kültürüne bağlı olarak zaman içerisinde oluşmuş ve olgunlaşmıştır. Bu haliyle temelde ortak noktaları olsa da, odak alanları, çalışma ve raporlama yöntemleri bankadan bankaya farklılıklar göstermektedir.

Bankaların iç kontrol ortamına ve dolayısıyla iç denetim yapılanmalarına ilişkin en köklü değişiklik ve düzenlemeler 2000’li yılların başında yaşanan mali kriz ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (“BDDK”) kuruluşunun ardından gerçekleşmiştir. Teftiş Kurullarına ek olarak oluşturulan İç Kontrol ve Risk Yönetimi

funksiyonları bankalarda iç denetim ve kontrol ortamı kavramlarını bir anlamda yeniden şekillendirmiştir. Sonraki yıllarda bu kavramların içerik olarak detaylandırılmasına yönelik düzenlemeler de yapılmıştır. Özellikle “Süreç Denetimi” ve “Bilgi Sistemleri Denetimi” kavramları bu köklü değişiklikler arasında öne çıkan yeni kavramlar olarak sıralanabilir.

Yönetim Beyanı ve Banka İç Denetim Yapılanmaları

13 Ocak 2010 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmelik ile Bankalar için bir her yıl Ocak ayında “Yönetim Beyanı” hazırlama ve bu beyanı ilgili Bağımsız Denetim kuruluşuna sunma yükümlülüğü getirilmiştir. 1 Ocak 2011 den itibaren başlayacak çalışmalar ile Yönetim Kurulu kararı şeklinde Bağımsız Denetim Kuruluşuna sunulacak beyanlar 2012 yılının Ocak ayında yapılacaktır.

Bu konudaki detay düzenleme BDDK tarafından 30 Temmuz 2010 tarihinde yayımlanan bir genelge ile yapılmıştır. Bu düzenleme ile getirilen en büyük değişiklik, Bankaların yönetim beyanına mesnet teşkil edecek iç denetim faaliyetlerinin ilgili yönetmelikte tanımlanan bağımsız denetim kuruluşlarının denetim yaklaşımları ile aynı yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmesi zorunluluğudur. “Süreç” ve “kontrol testi” kavramları da bu değişikliğin yine en büyük alt parçalarını oluşturmaktadır.

Süreç Denetimi ve Kontrol Noktalarının Testi

Getirilen yeni düzenleme kapsamında banka iç denetim birimlerinin çalışma yöntemlerinde yeni bir dönem başlamaktadır. Bu

yeni dönemde denetim çalışmalarının planlanmasından gerçekleştirilmesine kadar pek çok alanda ciddi değişiklikler olacağı tabiidir.

Bu değişikliklerin başında

- Önemlilik değerlendirmesi ve denetim planlaması
- Denetim çalışmaları ve kontrol testleri
- Denetim kanıtlarının saklanması
- Bulgu sınıflandırmaları ve aksiyonlar gelmektedir. Beyana mesnet teşkil edecek çalışmaların gerçekleştirilmesi ve denetimler gerçekleştirilirken dikkate alınması gereken en önemli adımlar şu şekilde sıralanabilir:
- Denetim alanı olarak süreçlerin ele alınması
- Süreçler içerisinde yer alan ve süreçteki risk noktalarını azaltmak amacıyla oluşturulmuş kontrollerin belirlenmesi
- Bu kontrollerin yeterli olup olmadığına ve etkin bir şekilde çalışıp çalışmadığına yönelik testlerin planlanması / gerçekleştirilmesi
- Kontrollere ilişkin doküman ve kanıtlar ile testlere ilişkin doküman ve kanıtların saklanması
- Tespit edilen eksikliklerin bağımsız denetim kuruluşları tarafından da kullanılan sınıflandırma kriterleri doğrultusunda sınıflandırılması ve iyileştirici aksiyon alınmasının sağlanması. Bu durum iç denetim birimlerinin karşısına kısa vadede üzerinde düşünülmesi, orta vadede de üstesinden gelinmesi gereken bazı önemli zorluklar da çıkmaktadır. Bu zorluklar da
- Hali hazırda yürüyen çalışmalar ile düzenleme gereği yapılması gereken çalışmaların koordinasyonu

• Birden fazla denetim yönteminin bir arada uygulanması aşamasında kaynak verimliliğinin sağlanması

• Bağımsız denetim ile benzer yöntemleri uygularken farklı risklere odaklanan bakış açısının yitirilmemesi olarak özetlenebilir.

Banka İç Denetimlerinde Yeni Döneme Hazırlık

Yönetim beyanına ilişkin düzenlemelerin değerlendirilmesi, Banka yetkilileri ile fikir alışverişinde bulunulması amacıyla KPMG tarafından geçtiğimiz Ağustos ayı sonunda yuvarlak masa toplantıları düzenlenmiştir. Başta Büyük ve Orta ölçekli olmak üzere 15 Banka’dan 40’den fazla üst düzey yöneticinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantılarda konu detayları ile ele alınmış, geçmişten bu güne BDDK düzenlemeleri ve yurt dışı uygulamalara kadar pek çok konu irdelenmiştir. Bu toplantılarda ortaya çıkan ve üzerinde mutabık kalınan en önemli görüşlerin başında ise şu gelmektedir.

Yapılan düzenlemeler ardından banka iç denetimlerinde yeni bir dönem başlıyor.

Hazırlıkların zaman kaybedilmeden yapılması ve ilk beyan dönemi olan 2011 de çalışmaların aksamadan gerçekleştirilebilmesi gerek bu yılın, gerekse gelecek yılın en önemli gündem konularından biri olacaktır. Tabi bu aşamada ilgili herkesin kendine sorması gereken bir soru var.

“Yeni döneme biz ne kadar hazırız?”

Ferhat Oral

Finans ve Mali İşler Danışmanlık
Hizmetleri, Müdür Yardımcısı
foral@kpmg.com

Yönetim Raporlamasında GÖSTERGE TABLOLARIN KULLANIMI

Araçlardaki kontrol göstergeleri bizim dikkatimizi dağıtmadan en kolay görülebilecek şekilde, en güncel ve gerekli bilgileri vermek için tasarlanmıştır. Hızımızı, motor devrini, motor ısını, benzin durumunu gösteren panellerin yanında artık birçok modelde ortalama benzin tüketimini, mevcut benzin ile kaç kilometre gidebileceğimizi gösteren bilgi sistemleri ve takılmayan emniyet kemeri, açık kapı, yol buzlanması gibi risklere karşı uyarı sesli ikazlar bulunmaktadır.

Bunların yanında giderek yaygınlaşan navigasyon cihazları bize gideceğimiz yeri göstermekte, sesli olarak bizi yönlendirmekte ve ne kadar mesafe kaldığı hakkında bilgi vermektedir. Bütün bu sistemler hedefimize daha güvenli ve verimli bir şekilde ulaşabilmemiz için tasarlanmıştır. Aracınızdaki birçok göstergenin bulunmadığını, gerekli verilerin torpido gözündeki bir bölmeden bir kağıt içerisinde birçok sayısal veri ile birlikte gecikmeli bir şekilde verildiğini düşünün. Bunun yanında navigasyon

cihazınızın 10 dakika gecikmeli bilgi verdiğini, size dön komutu verildiğinde

sapağı çoktan kaçırmış olduğunuzu düşünün. Bu durumda aracınızla güvenli bir şekilde istediğiniz noktaya gitmeniz için önsezerinizden ve şansınızdan başka güvenilebileceğiniz bir şey olmadığını söyleyebiliriz.

Şirketlerin de hedeflerine ulaşabilmeleri, yöneticilerin bu yönde doğru ve zamanında kararlar alabilmeleri için tıpkı araba göstergeleri gibi kolay anlaşılabilen, güncel bilgileri en verimli şekilde sunan yönetim raporlarına ihtiyaçları vardır. Üst düzey yöneticilerin yönetim raporlamasıyla ilgili en sık rastlanan görüşleri şu şekilde olmuştur:

- Mali veriler içeren raporların formatları daha basit ve anlaşılabilir olmalı
- Raporlarda bulunan bilgiler görsel olarak ifade edilmeli
- Verilere bilgisayardan erişim verilmeli

• Kâğıttan uzaklaşılmalı, raporlama elektronik ortamda yapılmalı

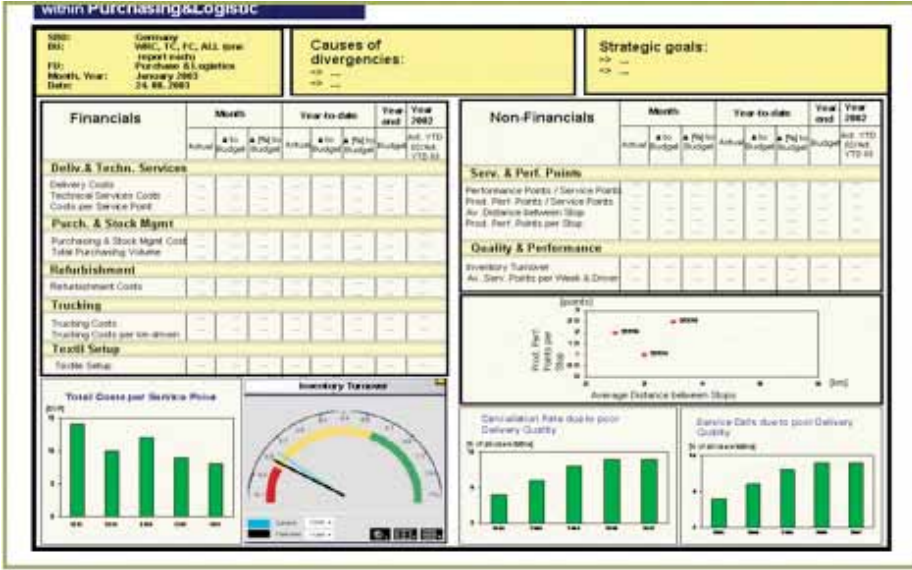
• Önceki senelerle kıyaslama ve analiz yapılmalı

• Raporlardaki veri bütünlüğü artırılmalı

• Yönetim raporları yön göstermeli

Bu kadar çaba acaba ihtiyacı tam olarak karşılıyor mu?

Yönetim raporlamasında yapılan hatalar verimsiz bir raporlama sürecine neden olmakta ve hem raporun hazırlanmasında hem hazırlanan raporun bilgiye dönüştürülmesinde fazladan çaba harcanmasına neden olmaktadır. Bu kadar çabaya rağmen verilerin eksik, gecikmeli, şirketin hedefleri ile bağlantısı kurulamayan ve anlaşılması güç bir şekilde iletilmesi doğru ve zamanında karar alınmasını zorlaştırmaktadır. Yönetim raporlamasında yapılan başlıca hatalar şunlardır:

- Yönetime sunulan raporların çoğunda "Anahtar Performans Göstergesi" niteliğinde metrikler bulunmamaktadır
- Raporların çoğunluğu Excel ortamında üretilmektedir. Sistemden direkt olarak çekilip kullanılan rapor sayısı çok azdır
- Raporlar, genellikle tablo veya liste şeklindedir
- Üst Yönetime sunulan raporlarda çok fazla detay bulunmaktadır. Özet bilgiler ya hiç bulunmamakta ya da erişilmesi kolay olmamaktadır.
- Raporlarda genellikle dönem sonlarına ilişkin tutarlar/miktarlar raporlanmakta ancak bu rakamların diğer bazı önemli kalemlerle olan ilişkisine (oranlarına) yer verilmemektedir

- Kimi veriler pek çok raporun içinde tekrar edilmektedir

Yönetim raporlamasının kalitesini nasıl artırabiliriz?

İyi bir işletme stratejisine sahip olmak çoğu zaman kurumsal hedeflere ulaşmak için yeterli olmamaktadır. Yapılan araştırmalar işletmeler tarafından geliştirilen stratejilerin %10'undan daha azının başarılı bir şekilde uygulanabildiğini göstermektedir. İşletme stratejisinin takibinde yönetim raporlamasının etkinliği büyük önem taşır. Bu nedenle işletmeler belirlenmiş stratejilerin uygulamasını takip etmek için daha

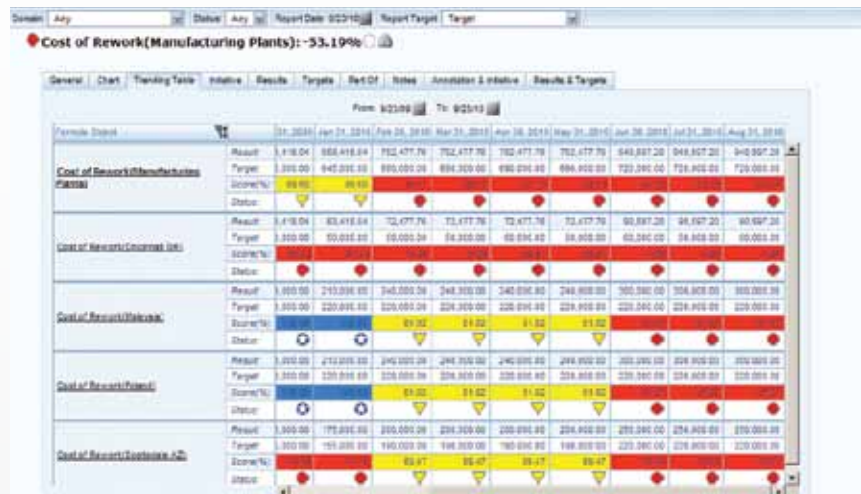
verimli yöntem arayışı içindedirler. İşletme faaliyetlerine ilişkin sonuçların görsel takibi ve analizini öngören bir bakış açısı kazandırması dolayısıyla yönetim gösterge tabloları (management dashboard) etkin bir yöntem olarak ortaya çıkmıştır. Tıpkı arabalardaki göstergeler gibi yönetim gösterge tabloları yönetimin önemli bilgileri daha verimli bir şekilde kullanmasını sağlar. Bunu yaparken özel geliştirilmiş programlar şirketin sisteminden güncel verileri alarak şirkete özel tasarlanan, şirketin kilit performans göstergeleri ile ilişkilendirilmiş, görsel, anlaşılması kolay, basit ancak detay bilgiye

verimli bir şekilde takip ve analiz edilmesine yardımcı olur.

Gösterge tablolarının okunması kolaydır, hangi anahtar performans göstergelerini ölçtüğünü, istenilen limitlerin ve tehlikeli limitlerin neresinde olduğunu, ölçüm sonuçlarının zaman içindeki eğilimini tek bakışta gösterebilmektedirler. Yapılan araştırmalar üst düzey yöneticilerin kısıtlı zamanları olması nedeniyle yeni bir bilgiyi gözden geçirmek için en çok 90 saniye ayırabildiklerini ortaya çıkarmıştır. Gösterge tabloları sayesinde kullanıcılar bilgiyi hızlı bir şekilde kavrayabilmektedirler. Ayrıca gösterge tabloların sondaj (drill down) özelliği sayesinde istenildiğinde tabloyu oluşturan verilerin detayına ulaşılabilmesi gerektiğinde daha detaylı bir incelemeye olanak sağlar.

Sonuç

Şirketler doğru kararlar alabilmek için yönetim raporlarındaki verilere güvenmek zorundadırlar. Güncel ve doğru veriler olmadan yöneticilerin işletme stratejisine uygun kararlar alabilmesi zordur. Günümüzde yönetim gösterge tablolarının kullanımının giderek yaygınlaşması sayesinde yönetim raporları daha görsel ve kolayca anlaşılabilir bir formata kavuşmaktadır. Yönetim gösterge

erişilebilir raporlar oluşturur. Yönetim raporlamasında gösterge tabloların kullanılması aktarılan bilginin düzenini, görünürlüğü, anlaşılabilirliğini artırarak Anahtar Performans Göstergelerinin daha

tabloları doğru bilginin, doğru kişiye, doğru zamanda iletilmesini sağlamakta ve şirketin kurumsal hedeflerine daha güvenli bir şekilde ulaşabilmelerine yardımcı olmaktadır.

ADLI BİLİŞİMİ DİJİTAL TANIYALIM DELİLLERİN TOPLANMASI

Gökürk Tamay
Adli Bilişim Hizmetleri
Kıdemli Uzman
gtamay@kpmg.com

Dijital delil, elektronik bir aygıt, sistem veya devre üzerinde saklanan veya bu araçlar aracılığıyla iletilen, **soruşturma, inceleme veya denetim açısından değeri olan verilerdir.** Dijital deliller, klasik delillerden farklı olarak, gözle görülebilinip somut olarak muhafaza altına alınabilen deliller değildir. Ancak dijital deliller de uygun donanım ve yazılım desteği ile içerisinde bulunduğu elektronik donanımdan delil teşkil edebilecek şekilde alınabilmekte ve/veya bazı özel durumlarda okunabilmektedir.

Delil teşkil edecek olan verilerin ilgili donanım içerisinden alınması ve bazı özel durumlarda okunması sırasında **silme, değiştirme gibi herhangi bir müdahale olmadığı, bütünlüğü, tamlığı ve doğruluğunun bozulmadığı garanti altına alınmalıdır.** Gerekliğinde herhangi bir şüpheye yer bırakmayacak şekilde teknik olarak ispat edilebilecek

kanıtlar, veri kurtarma işlemi sırasında oluşturulmalıdır. Genel hatlarıyla dijital delil olarak elektronik aygıtlardan elde edilebilecek ve delil oluşturabilecek veriler şunlar olabilir:

- Çalışma ve veritabanı dosyaları (MS access, open office vb. dosyaları)
- Kullanılan bilgisayar programları
- İletişim kayıtları (SMS, MSN Messenger, GTalk vb. kayıtları)
- Gizli ve şifreli dosyalar / klasörler
- Silinmiş dosyalar
- Dosyaların oluşturulma, değiştirilme ve erişim tarih kayıtları
- Son girilen ve sık kullanılan internet siteleri
- İnternet ortamından indirilen dosyalar

- Video görüntüleri / Ses dosyaları / Resim dosyaları
- Yazıcı ve tarayıcı gibi ofis aygıtlarının geçici belleklerinde tutulan veriler
- PDA ve cep telefonları içerisinde saklanan dosyalar, mesajlar (görüntülü, yazılı veya sesli), takvim / ajanda bilgileri, arama kayıtları
- Dijital fotoğraf makinelerindeki tarih, zaman kayıtları
- Veri taşıma cihazları içerisindeki dosyalar (harici veri diskleri, usb diskler vb.)

Şu da belirtilmelidir ki; yukarıda yer alan veri kaynakları dijital veri toplama açısından sadece temel örnekler olarak nitelendirilebilir. Özellikle günlük iş hayatımızda bilerek ya da bilmeden kullanmakta olduğumuz çok çeşitli elektronik aygıt ve/veya sistem bulunmaktadır. Soruşturma ve incelemeler sırasında ihtiyaç duyulduğunda **her türlü elektronik aygıt ve/veya sistem içerisinde** gerekli veriler tespit edilerek alınabilir ve hatta benzer olmayan türde, formatta ve/veya özelliklerdeki veriler uygun teknikler kullanılarak birleştirilebilir, karşılaştırılabilir ve karmaşık analizler içerisinde bir arada kullanılabilir. Örneğin, fiziksel giriş kontrol sistemleri, network aygıtları, GSM kartla çalışan telefonlar için şebeke kayıtları, güvenlik kameraları; soruşturma ve incelemeler açısından oldukça değerli olabilecek bilgileri **bizlerin pek de haberi olmadan** sürekli olarak toplamaktadır.

Delil oluşturabilecek verilerin bulunabileceği ortamların bu kadar çeşitlilik göstermesi, veri kurtarma faaliyetlerinin de alt uzmanlıklara bölünmesine neden olmuştur. Mobil adli bilişim (mobile forensics), ağ adli bilişimi (network forensics), canlı sistem adli bilişimi (online forensics) ve internet ve intranet adli bilişimi (e-forensics) teknikleri ana adli bilişim

teknikleri altında yer alan alt uzmanlık alanlarına örnek olarak verilebilir.

Az önce belirtilen bu çeşitlilik nedeniyle bir soruşturma, inceleme veya denetim içerisinde dijital veri kurtarma faaliyetlerinin, **verinin delil özelliğinin korunması** için kabul edilen uluslararası ilkelere uygun şekilde gerçekleştirilmesi oldukça karmaşık bir hale gelmektedir. Ayrıca her birisi kendi alanında önemli bir bilgi birikimi, deneyim ve maddi yatırım gerektiren bu alt dalların hangisine ne oranda ihtiyaç duyulacağının belli olmaması nedeniyle, **firmaların bu konudaki ihtiyaçlarının uzmanlaşmış ekipler tarafından karşılanması**;

- Delillerin, geri dönüşü olmayacak şekilde kaybolması,
- Mevcut olmasına rağmen delillerin saptanamaması,

- Delil özelliğinin uygun şekilde kurtarılamaması, korunamaması ve sunulamaması nedeniyle elde edilen delilin soruşturma ve/veya inceleme içerisinde kullanılamaması gibi durumların engellenmesi açısından hayati önem taşımaktadır.

Teknolojinin hızla ilerlemesi ile birlikte dijital verilerin saklanması ve yok edilmesine ilişkin yöntemler de hızla geliştirilmekte, buna karşılık olarak da bu verilerin kurtarılması ve toplanmasına yönelik mevcut yazılım ve donanımlar da sürekli olarak geliştirilmekte veya yenileri oluşturulmaktadır. Bu sayede dijital deliller kullanılarak soruşturmalar, incelemeler ve denetimler için sarf edilen çaba oldukça azaltılabilmekte, **çok daha kesin ve doğru sonuçlara çok daha kısa sürede** ulaşılabilmektedir.

Yayınlarımız

Yayınlarımıza ulaşmak için lütfen kpmgundem@kpmg.com.tr adresine iletişim bilgileriniz ile birlikte mail atınız.

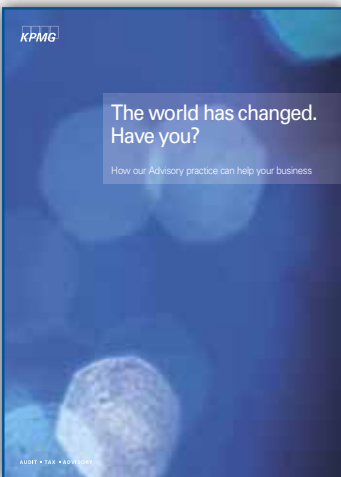
**Güvenli ve Sürdürülebilir
Büyüme Yolculuğunun Rotası**

**KPMG'nin Küresel Yatırım
Yönetimi Hizmetleri**

**IFRS Uygulama
Konuları**

**Dünya Değişti,
Ya siz?**

Maliyetten Değere

Finansın Öncüleri

Yayınlarımız

Yayınlarımıza ulaşmak için lütfen kpmgundem@kpmg.com.tr adresine iletişim bilgileriniz ile birlikte mail atınız.

Standart Maliyetleme

Karbon için CEO Rehberi

Finansın Geleceği

Kalite Zamanı

Mükemmel Dengeyi Aramak

UFRS: Uyum İçin Yol Haritası Geliştirmek

İletişimde açık ve güveniliriz.

Örneklerle yol gösteririz.

Bireylere saygı duyarız.

Birlikte çalışırız.

Topluma karşı sorumluluklarımızın bilincindeyiz.

İletişimde açık ve güveniliriz.

Örneklerle yol gösteririz.

Gerçekleri arar ve yeni bakış açıları sağlarız.

Gerçekleri arar ve yeni bakış açıları sağlarız.

Topluma karşı sorumluluklarımızın bilincindeyiz.

İletişimde açık ve güveniliriz.

Tüm değerlerin ötesinde dürüst ve ilkeliyiz.

Birlikte çalışırız.

Bireylere saygı duyarız.

Birlikte çalışırız.

İletişimde açık ve güveniliriz.

İletişim Bilgileri

İdil Gürdil

Risk Yönetimi ve Uyum Hizmetleri
Bölüm Başkanı, Ortak
Telefon +90 (212) 317 74 00
igurdil@kpmg.com

Erol Lengerli

Bilgi Teknolojileri Denetimi ve
Danışmanlık Hizmetleri
Bölüm Başkanı, Ortak
Telefon +90 (212) 317 74 00
elengerli@kpmg.com

Abdulkadir Kahraman

Vergi Hizmetleri Bölüm Başkanı,
Ortak
Telefon +90 (212) 317 74 50
akahraman@kpmg.com

Mustafa Nerkis

İş Geliştirme ve Pazarlama Bölümü
Müdür Yardımcısı
Telefon +90 (212) 317 74 00
mnerkis@kpmg.com

Ofis İletişim Adreslerimiz

KPMG İstanbul

Yapı Kredi plaza C Blok
Buyükdere Cad. Levent
34330 İstanbul
Telefon +90 (212) 317 74 00
Faks +90 (212) 317 73 00

KPMG Ankara

Turan Güneş Bulvarı, 15. Cad.
No: 41 Yıldızevler Çankaya
06650 Ankara
Telefon +90 (312) 491 72 31
Faks +90 (312) 491 71 31

KPMG İzmir

1456 Sok. No:10/1 K:11
Punta İş Merkezi Alsancak
35220 İzmir
Telefon +90 (232) 464 20 45
Faks +90 (232) 464 21 45

Bu dökümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın , bu dökümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative bir İsviçre kuruluşudur. KPMG bağımsız şirketler ağıının üye firmaları KPMG International Cooperative'e bağlıdır. KPMG International Cooperative müşterilerine herhangi bir hizmet sunmamaktadır. Hiç bir üye firmanın KPMG International Cooperative'e veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı yada bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

© 2010 Akis Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Türkiye'de hazırlanmıştır.